

Kouzlo junior handlingu ¹⁵

ruky, obejde záď psa a zhruba metr a půl před posuzovatelem postaví psa do výstavního postroje již ve standardním směru na levou ruku.

L – obrácená figura

Pro obrácené figury všeobecně platí, že je handler musí začínat se psem v pravé ruce, aby neporušil zlaté pravidlo vystavování a nedostal se do linie pohledu mezi psa a rozhodčího. Požádá-li vás rozhodčí o L doprava, nejprve si před rozhodčím pomoci vnitřního obratu přendáte psa do pravé ruky a teprve pak zahájíte figuru. Pamatujte, že tentokrát jde handler z pohledu posuzovatele mírně vlevo, zatímco pes se, jako vždy, pohybuje přesně po linii. První obrat následuje na pravou ruku, ve vnitřním obratu v bodě C se vodítko vrací do levé ruky, čtvrtobrat zpět k rozhodčímu je na levou ruku a před rozhodčím se pes dostane do výstavní pozice pouhým převedením před handlera.

L – nejčastější chyby

Linie pohybu psa AB a BA musí být rovná a shodná s linií pohledu rozhodčího, pes nesmí jít mimo ni. Naopak handler je v obou částech z pohledu posuzovatele mírně vpravo. Nesprávné je také provedení, při němž vede linie pohledu rozhodčího uprostřed prostoru mezi psem a handlerem. Poměr obou částí figury by měl být takový, aby bylo písmeno čitelné, chybou je příliš krátká první část, příliš dlouhá druhá, nebo obě stejné délky. Ani šikmé nebo jinak pokřivené předvedení tvaru figury není v pořádku. Prvek musí být zřetelně identifikovatelný i z dálky. Závěrečný obrat se změnou ruky před rozhodčím by měl být proveden klidně a hladce, handler při něm obchází záď psa a plynule přebírá vodítko do druhé ruky. Hrubou chybou je postavit psa do postroje příliš blízko u rozhodčího, neřku-li nacpat mu ho rovnou pod nohy! Je nutné dobře odhadnout rozumnou vzdálenost před postavením psa. Posuzovatel by měl mít možnost vidět psa v postoji z boku, nikoliv ze shora. Penalizován může být nedostatečný kontakt se psem, chybějící hlasová podpora a malý soulad celé

Základní stavební prvky i relativně snadnější figury junior handlingu máme za sebou a nadešel čas začít spojovat vše, co jste se dosud naučili. Pokud jste nepodcenili nácvik obrátů ani rovné chůze, půjde vám další práce snadno od ruky.

Figura L

V praxi se někdy používá při delším a užším tvaru výstavního kruhu, ovšem na soutěžích JH jí může posuzovatel požadovat kdykoliv. Umožňuje rozhodčímu vidět psa v pohybu zezadu (z bodu A do bodu B), z levé strany (z B do C), z pravé strany (z C do B) i zepředu (zpět z B do A). Figura L současně prověří schopnosti handlera při rovné chůzi, čtvrtobratu, při vnitřním obratu, práci s vodítkem i práci s prostorem. Neřekne-li posuzovatel jinak, předvádí se písmeno L vlevo, neboť jeho zadání vychází z předpokladu, že má handler psa standardně v levé ruce a v první polovině figury si nemusí vodítko přehodit. Zadá-li rozhodčí L doprava, jedná se o takzvanou obrácenou figuru.

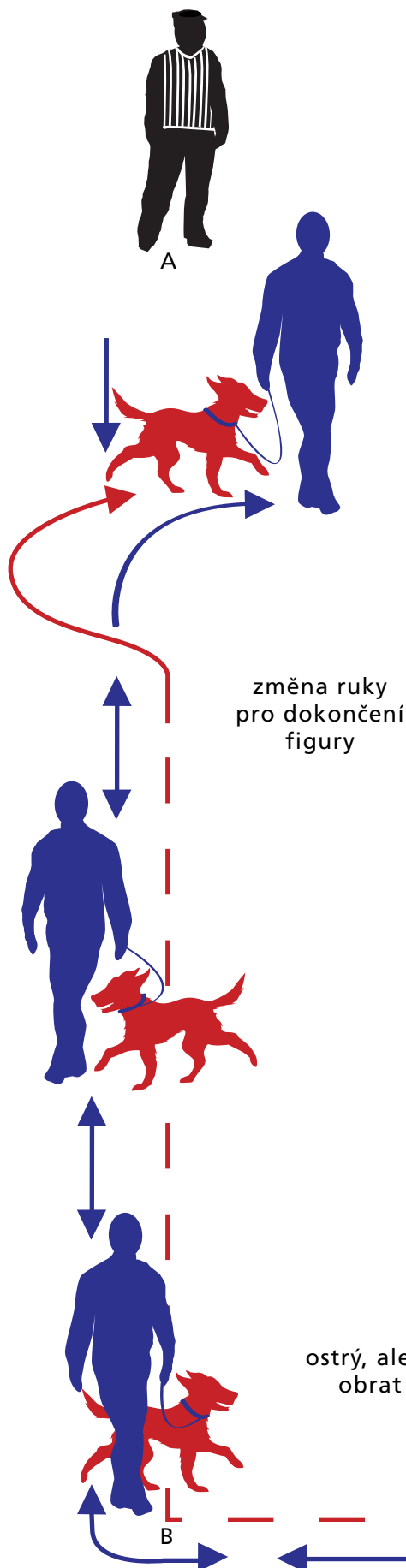
L – popis

V junior handlingu začíná figura L z výstavní pozice psa před rozhodčím. Handler se narovná, připraví si vodítko do

levé ruky a na místě udělá půlobrat za pravou rukou tak, aby se dostal čelem do směru od rozhodčího se psem v levé ruce. Jde o stejný začátek, jaký znáte z figury Tam a zpět, včetně pravidel provedení. První část figury, od rozhodčího k místu prvního obratu (AB), absolvuje handler rovně, přičemž dává pozor, aby šel pes přesně v linii pohledu posuzovatele. Následuje ostrý, ale hladce provedený čtvrtobrat vlevo, po němž se handler dostane k předvedení první rovné linie dolní části písmene L, která musí být kolmá k linii pohledu rozhodčího. Jinak řečeno, linie pohybu z B do C musí být předvedena v pravém úhlu k linii AB. V bodě C je nutné provést vnitřní obrat s přehozením psa do pravé ruky a vyjít rovně zpět k bodu B. Zde provede handler čtvrtobrat vpravo bez změny držení vodítka a se psem v pravé ruce se vrací po přímce k posuzovateli. Před místem zastavení přehodí vodítko do levé

FIGURA „L“

dvojice. Praktická poznámka pro rozhodčí: rozhodčí by se v průběhu provedení celé figury L neměl pohybovat!

L – nácvik

Vzhledem k tomu, že se jedná o spojení několika základních prvků dohromady, musí handler dbát zejména na čistotu a plynulost provedení. Písmeno L by mělo opticky tvořit celek, který je prezentován bez zřetelnějšího přerušování a jakoby jedním tahem. Pro praxi je dobré vědět, že dolní linie písmene L (z bodu B do C a zpět) tvoří maximálně polovinu dráhy od rozhodčího k místu prvního obratu (AB). V úzkém kruhu může být dráha BC a CB třeba jen třetinová, což záleží na velikosti kruhu a postavení rozhodčího. Vcelku dobře se písmeno L nacvičuje za pomoci ohraničení výstavního kruhu s využitím jedné z bočních stran a protilehlé strany. Užitečné mohou být, jako vždy, pet lahve. Než se handler naučí podvědomě odhadnout správnou délku dolní linie figury L, může si do poloviny protilehlé strany kruhu postavit právě pet lahve. Samozřejmě zde může stát i pomocník nebo ležet jiný předmět. Podstatné je, aby bylo místo pro vnitřní obrat nějak označeno a aby handler dráhu zbytečně nenatahoval. Velkou pozornost je nutné věnovat obrátům a jejich plynulému provedení. Oba obraty v bodě B by měly být plynulé, handler více obchází psa, kterého se snaží podpořit v pravidelném rytmu pohybu. Přitom musí být zjevné, že se jedná o čtvrt obrat a nikoliv o táhlý oblouk, který by spíše patřil do figury kruh. Jestliže handler obraty podcení a neprovede je přesně, nemůže pak dosáhnout ani kvalitního předvedení ve zbylých částech figury, protože musí své předchozí nepřesnosti korigovat. A ještě pomůcka z praxe. Pokud dostanete figuru L zadanou uprostřed kruhu, najdete si pomocné optické body v okolí, ke kterým budete směřovat. Jakmile se postavíte a připravíte se spolu se psem do směru pohybu k zahájení figury, mrkněte na protější stranu a hledejte záchytný bod. Totéž platí po prvním obratu, kdy je dobré najít bod, ke kterému budete směřovat při předvádění obou dolních linií figury L. Nejsnazší je návrat k rozhodčímu, ale musíte se včas podívat, kde stojí posuzovatel a psa k němu přesně nasměrovat!

Takhle ne!

Abychom měli v seriálu i trochu nadsázky, řekněme si, jak by písmeno L opravdu vypadat nemělo a na vás je, abyste si připomněli všechna dosavadní pravidla. Odstrašující situace: handler nedává pozor a přeslechne, jakou figuru má předvést. Do figury vběhne bez předchozího navázání kontaktu se psem, nepoužívá žádné signály pro komunikaci, vodítko mu cestou vyklouzne z dlaně a rozbalí se. Volnou ruku, která mu překáží, si zalomí

za záda. První část figury vyjde šikmo od rozhodčího, ale v následujícím táhlém oblouku vůbec není znát, o co se handler snaží. U druhé části se zdá, že handler se psem snad zmizí v prachu, neboť jeho dráha už dávno překročila tvar písmene L. Pak si vzpomene, co má udělat, ale na vnitřní obrat psa hlasem neupozorní, strhne ho z tempa, vodítko se mu ani tentokrát nepodaří složit do dlaně a už znovu směřuje šikmo kamsi do prostoru kruhu. V ještě horším případě zapomene vnitřní obrat provést úplně a přivede psa k rozhodčímu na špatné straně, přičemž ho celou polovinu doby zakrývá svým tělem. Při návratu přeběhne spojnicí s linií pohledu rozhodčího, čtvrtobrat pak musí udělat hodně ostrý, přitom málem zašlápne psa a vrátí se k rozhodčímu z nečekaného směru jen proto, aby mu svého svěřence postavil téměř na boty. Písmeno L by z předvedené kreace nerozluštil ani grafolog! Pevně věřím, že vám půjde nácvik lépe, než našemu handlerovi „šikulovi“.

Ing. Libuše Brychtová

Foto: Ing. Hanuš Brychta

